

INSTRUKCJA**Ministra Rolnictwa**

z dnia 21 lutego 1931 r.

**o sposobie organizowania państwowych ocen
(konkursów) masła i serów.**

Na podstawie art. 27 dekretu Rady Regencyjnej z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. K. P. Nr. 1, poz. 1), oraz w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 21 lutego 1931 r. o pań-

stwowych ocenach (konkursach) masła i serów („Monitor Polski” Nr. 49, poz. 77), zarządzam, co następuje:

Rodzaje, miejscowości i terminy państwowych ocen masła i serów.

§ 1.

Państwowe oceny masła i serów odbywać się będą dla obszaru całego Państwa (powszechne) lub dla poszczególnych jego części (okręgowe).

Powszechne oceny masła i serów odbywać się będą w terminach dowolnych. Okręgowe oceny masła i serów odbywać się będą dwa razy do roku.

Miejsce państwowych ocen masła i serów zatwierdza Minister Rolnictwa na wniosek Komitetu.

Przybliżony termin ocen masła i serów wyznacza Komitet, ściśle zaś termin (datę oceny) ustala delegat Komitetu, o czym zawiadamia Ministerstwo.

Warunki uczestniczenia mleczarni i serowni w państwowych ocenach masła i serów.

§ 2.

W powszechnych i okręgowych ocenach masła i serów mogą brać udział mleczarnie lub serownie, które są czynne przynajmniej od pół roku i przerabiają dziennie conajmniej 300 litrów mleka. W powszechnych ocenach masła lub serów mogą brać udział mleczarnie lub serownie, które są czynne przynajmniej od pół roku i przerabiają dziennie conajmniej 1.000 litrów mleka, oraz te mleczarnie i serownie bez względu na ilość przerabianego dziennie mleka, których masło lub ser na jednej z dwóch ostatnich ocen okręgowych zostały zaliczone do wyborowego lub bardzo dobrego.

W ocenach masła i serów mogą brać udział tylko te mleczarnie i serownie, które odpowiadają przepisom instrukcji niniejszej, a także prowadzą prawidłową rachunkowość swej przeróbki i petrafią na podstawie tej rachunkowości wykazać się czasem czynności oraz wymaganiami rozmiarów dziennego przerobu mleka.

Wezwanie mleczarni i serowni do udziału w ocenach.

§ 3.

Instytucja powołana do zorganizowania państwowej oceny masła lub serów przyjmuje zgłoszenia mleczarni i serowni o gotowości przysłania próbek masła i serów do oceny, jakoteż rozesłała do zgłoszonych mleczarni lub serowni wezwania do nadsyłania próbek do ocen, zajmując się odebraniem, przechowywaniem i przygotowaniem do oceny próbek masła i serów.

Jednocześnie z wezwaniem do udziału w ocenach mleczarnie lub serownie otrzymują do wypełnienia kwestionariusz. Kwestionariusz ten winien być starannie i dokładnie wypełniony i po podpisaniu go przez właściciela — maslarza lub serowara, odpowiedzialnych za wyrób masła lub sera, przysłany wraz z próbką masła lub sera. Fałszywe, wprowadzające w błąd wypełnienie kwestionariusza, dodawanie do masła środków konserwujących (prócz soli), przesyłanie do oceny pod swoją firmą masła lub sera, wyrobionego przez inne mleczarnie lub serownie, pociąga za sobą wykluczenie mleczarni lub serowni od udziału w ocenach na okres trzyletni.

Opakowanie i druki wysyłający próbki otrzymuje od Komitetu, koszt przesyłki próbki ponosi jednak wysyłający.

Próbki masła.

§ 4.

Każda zgłaszająca się mleczarnia obowiązana jest wysłać bezpłatnie dwie próbki masła takiego, jakie zwykle wyrabia.

O terminie, w którym każda próbka masła ma być wysłana, mleczarnia zawiadomiona zostanie każdorazowo osobnym wezwaniem. Probki muszą być wysłane w ciągu 24 godzin, licząc od chwili otrzymania wezwania. Przy ustalaniu terminu, miarodajna jest data stempla pocztowego.

Każda próbka masła ma zawierać przynajmniej 2 kg. i pochodzić z produkcji jednego dnia, poprzedzającego otrzymanie wezwania. Probki masła powinny być sformowane w jeden kawałek kształtu szcziannu, którego powierzchnie powinny być gładkie, (bez znaku, napisów i t. p.) umożliwiające rozpoznanie pochodzenia próbki.

Po odbytej ocenie próbki masła zostaną sprzedane. Suma, uzyskana ze sprzedaży próbek masła, zostanie przeznaczona na koszty organizowania oceny; o ile próbki zawierały więcej, niż 4 kg. masła, suma osiągnięta ze sprzedaży nadwyżki ponad 4 kg. masła zostanie zwrócona odnośnie mleczarni.

Próbki serów.

§ 5.

Serownie wymieniają przy zgłoszeniu gatunki serów, jakie z pośród dopuszczonych do oceny zamierzają nadesłać.

Serownia, która zgłosiła się do udziału w ocenie serów, obowiązana jest wysłać bezpłatnie z każdego zgłoszonego gatunku serów po jednej próbce na pierwsze wezwanie, drugą zaś próbkę — jeżeli zostanie ponownie wezwana. Każda próbka sera ma zawierać 3 kg. w drobnych sztućkach lub wycinku. O ile serowni zależy na ocenie całych sztuk, może przysłać próbki ponad 3 kg.

Sery przesłane do oceny noszą nazwę gatunkową tylko na opakowaniu, sam zaś ser po zdjęciu opakowania i etykiety nie powinien mieć na sobie żadnych śladów, umożliwiających rozpoznanie pochodzenia próbki.

Po odbytej ocenie, próbki sera zostaną sprzedane. Suma, uzyskana ze sprzedaży próbek sera, zostanie przeznaczona na koszty organizowania oceny; o ile próbki zawierały więcej, niż 6 kg. sera dla każdego gatunku, suma, osiągnięta ze sprzedaży za nadwyżkę ponad 6 kg. sera, zostanie zwrócona odnośnie serowni.

Przechowywanie próbek do oceny.

§ 6.

Masło i sery przesyłane do oceny zostają od chwili nadejścia do czasu wykonania badania przechowywane w oddzielnych czystych pomieszczeniach, w temperaturze 10 do 15° C. i chronione od promieni słonecznych. Powietrze w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania masła powinno być suche, w pomieszczeniu zaś przeznaczonym do przechowywania serów — powinno zachować 85 do 90% wilgotności.

Określenie jakości masła i serów.

§ 7.

Jakość masła lub serów określona zostaje na podstawie wyników zbadania próbek masła i serów metodami ścisłymi, przeprowadzonego przedewszystkiem przez instytucję, organizującą daną ocenę, a następnie przez rzeczoznawców.

Pochodzenie próbek masła i serów nie może być znane rzeczoznawcom aż do chwili ukończenia oceny.

Badanie próbek metodami ścisłymi ma w szczególności na celu: oznaczenie procentowe w masle zawartości wody, tłuszczu i soli kuchennej oraz stopnia kwasowości i skali barwy masła, w serach zaś oznaczenie procentowe zawartości wody, soli kuchennej i tłuszczu w suchej masie.

Rzeczoznawcy, wyznaczeni przez Komitet państwowych ocen masła i serów z pośród osób, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa, badają próbki masła i serów indywidualnie, względnie wspólnie w grupach, złożonych z dwóch osób.

Każdą próbkę masła lub sera badają oddzielnie dwa niezależne od siebie grona rzeczoznawców w sposób, który ustala oddzielna instrukcja. Ostateczny wynik oceny próbki oblicza się na podstawie przeciętnej wyniku badań obu gron rzeczoznawców.

Członek każdego grona rzeczoznawców może założyć „votum separatim” przeciwko całosci lub części orzeczenia grona rzeczoznawców. W razie założenia „votum separatim” przeciwko orzeczeniu lub w wypadku, gdy orzeczenia obydwu gron rzeczoznawców znacznie odbiegają od siebie, następuje powtórne badanie próbek, którego dokonywują wspólnie obydwie grona rzeczoznawców (jury). O wyniku oceny rozstrzyga głosowanie. W razie równości głosów rozstrzyga głos delegata Komitetu państwowych ocen masła i serów.

Wynik oceny winien być dla każdej próbki jaknajdokładniej określony.

Wyniki badania próbek przez rzeczoznawców podlegają zatwierdzeniu przez jednego członka Komitetu państwowych ocen masła i serów, delegowanego w tym celu specjalnie przez Komitet.

Po ukończeniu badania próbek przez rzeczoznawców instytucja wystawia na podstawie dokonanej oceny świadectwa dla mleczarni i serowni i rozesłała im te świadectwa. Świadectwo to podpisuje przedstawiciel instytucji, organizującej ocenę, oraz delegat Komitetu. Instytucja organizująca daną ocenę składa o wyniku oceny sprawozdanie Komitetowi państwowych ocen masła i serów, który przedstawia je ze swej strony wraz ze swymi uwagami Ministrowi Rolnictwa. Sprawozdanie to instytucja organizująca daną ocenę ogłasza drukiem.

Oryginały książek wraz z wynikami badań i określeniem jakości masła i serów, wypełnione kwestionariusze oraz wszelkie inne materiały i dokumenty, dotyczące oceny, pozostają w przechowaniu instytucji, która organizowała daną ocenę.

Nagrody i odznaczenia.

§ 8.

Na podstawie wyników badania i określenia jakości masła i serów Komitet państwowych ocen masła i serów przyznaje nagrody pieniężne i odznaczenia.

Nagrody i odznaczenia mogą otrzymywać zarówno mleczarnie i serownie, jakoteż kierowni-

cy i pracownicy tych mleczarni i serowni, które zostały nagrodzone lub odznaczone.

Mleczarnie lub serownie, których masło lub ser na 4 bezpośrednio po sobie następujących ocenach uznano conajmniej za „bardzo dobre” otrzymują listy pochwalne, a za 4-krotny stopień „wyborowe” — medal brązowy, za 6-krotny stopień „wyborowe” — medal srebrny.

Kierownicy wyróżnionych w powyższy sposób mleczarni lub serowni otrzymują nagrody pieniężne. Nagrody pieniężne wypłacone będą pracownikom mleczarskim lub serowarskim w tym czasie, jeżeli oni sami wyrabiali produkt, przesłany do oceny. Jeżeli ten sam kierownik uzyskał dwukrotnie dla mleczarni lub serowni, w której pfacuje, medal srebrny — otrzyma oprócz nagrody pieniężnej dyplom honorowy.

§ 9.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc obowiązującą instrukcja Ministra Rolnictwa z dnia 13 stycznia 1928 r. o sposobie organizowania państwowych ocen (konkursów) masła i serów („Monitor Polski” Nr. 17, poz. 23).

Minister Rolnictwa:

(—) L. J. Polczyński.

—:—:—